

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

KSIĘŻY DWÓR

1. Nazwa

pałac

2. Czas powstania

1855r.

4. Adres

Księży Dwór 63
13-200 Działdowo

5. Przynależność administracyjna

województwo:
warmińsko-mazurskie

powiat:
działdowski

gmina:
Działdowo

6. Formy ochrony
**Ustawa z d. 23.07.2003 o
ochronie zabytków i opiece
nad zabytkami (art. 7)**

- wpis do rejestru zabytków:
decyzja: KL.III.5340-26/81
z dnia 15.10.1081

- ustalenia ochrony w MPZP
Gminy Działdowo - Uchwała nr
V/27/03 Rady Gminy Działdowo
z d. 21.02.2003

**Ustawa z d. 07.07.1994 Prawo
budowlane (art. 39. ust. 3)**

- Gminna Ewidencja Zabytków

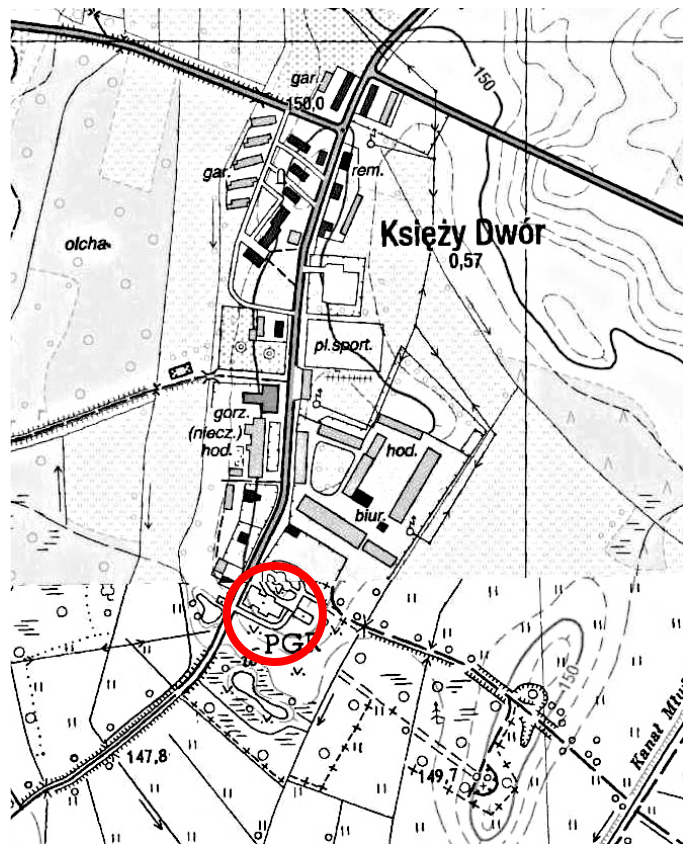
7. Opracowanie karty adresowej

autor: Anna Majewska

data: listopad 2012r.

podpis:

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

9. Fotografia dodatkowa

10. Opis architektoniczny

Zespół rezydencjonalno-folwarczny obejmuje całą powierzchnię zabudowy wsi. W południowej części terenu założenia - którego oś kompozycyjną stanowi droga wiejska - usytuowany jest pałac otoczony parkiem, w centralnej podwórze gospodarcze, a w północnej niemal całkowicie przebudowana kolonia mieszkaniowa.

W północnej części parku usytuowany jest neoklasycystyczny pałac, założony na planie litery "T", wymurowany z pełnej cegły wypalanej na ceglanej podmurówce, otynkowany i malowany. Elewacje bogato dekorowane, pierwotnie dekorowane boniowaniem (obecnie gładko tynkowane). Otwory okienne w opaskach z naczółkami profilowanymi zamkniętymi prostokątnie, kordonowo biegnie podokapowy fryz z płaskorzeźbioną dekoracją roślinną i konsolkowym gzymsem. Korpus jednokondygnacyjny, o użytkowo - mieszkalnym poddaszu, nakryty niskim, dwuspadowym dachem pokrytym blachą na odeskowaniu, na osi elewacji frontowej znajduje się wejście główne poprzedzone portykiem ze szczytem wspartym na jońskiej kolumnie i filarach bocznych, w tympanonie bogata, stylizowana dekoracja roślinna i popiersie „ducha opiekuńczego domostwa”, na osi elewacji ogrodowej niewielki, przeszklony taras o płaskim zadaszaniu wspartym na żeliwnych, profilowanych kolumnkach. Od zachodu skrzydło ustawione kalenicowo prostopadłe do osi korpusu, wymurowane z pełnej cegły wypalanej na podwalinie wyłożonej blokami z kamienia łamanego, ściany otynkowane i malowane, skrzydło dwukondygnacyjne, podpiwniczone, o użytkowym poddaszu, nakryte dwuspadowym dachem pokrytym blachą na odeskowaniu. W połaciach dachowych okna połaciowe.

11. Stan zachowania

Obiekt zachowany w stanie bardzo dobrym.

12. Historia miejscowości lub obiektu

Rejon wsi Księży Dwór (*Neudorf*) w okresie średniowiecza związany był z majątkiem w Narzymiu. W poł. XIVw. był w posiadaniu Mieczysława z Narzymia. W 2 poł. XVIw. dobra zostały przejęte przez Albrechta Hohenzollerna i włączone w skład domeny książęcej. Wieś założył w 1811r. radca ziemski Adam Zaleski, który nabył od książęcego nadleśnictwa w Napiwodzie koło Nidzicy 178 włók ziemi. W 1855r. Księży Dwór kupił Bernhard von Frankenstein, odbudował zaniedbany majątek i uczynił z niego jeden z najzamożniejszych z powiecie nidzickim. Żaden z obiektów powstałych po 1811r. nie zachował się. Istniejące budynki pochodzą głównie z 2 poł. XIXw. Wraz z założeniem folwarku Adam Zaleski zbudował również dwór. W 2 poł. XIXw. Na zlecenie Bernharda von Frankensteina obiekt został częściowo przebudowany i rozbudowany o skrzydło zachodnie, całości nadano wówczas formę pałacu o jednorodnym neoklasycystycznym wystroju elewacji.

13. Uwagi

Należy przywrócić utracone elementy historyczne.